



Cenaclul dramaturgilor

21

În lectură: „Căsătorie albă”
de Emilian Nestor



Ședința de lucru a cenaclului de luni, 25 aprilie, a avut loc ca de obicei, dar nu a fost una dintre cele obișnuite. A fost citită piesa *Căsătorie albă* de Emilian Nestor, o piesă „mai suie” — cum a prezentat-o, prezidind întrunirea, scriitorul Paul Everac, care a dat de înțeles că piesa n-ar fi una dintre cele obișnuite, că ar fi alături de drumul, că s-ar refuza, adică, normelor știute.

Într-adevăr, pe măsură ce-și desfășura trama, piesa se vădea a nu fi nici comedie, nici dramă, nici tragicomedie, nici melodramă, nici vodevil și nici una dintre speciile dramatice cunoscute, și totuși dialogul se desfășura alert, subiectul ni se făcea încet-încet cunoscut, acțiunea, fără doar și poate existentă, se apropia de inexorabilu-i sfârșit, dar conflictul derizoriu se exprima în scene derizorii, spre deruta sau insatisfacția persoanelor serioase care continuau să asculte din disciplină profesională. Și iată... în partea

a doua a piesei, actorii care au asigurat lectura au trecut, la indicațiile regiei, la o nouă tonalitate; de fapt, au găsit tonul potrivit pentru acea galimatie, pentru acel text ciudat, abordat de ei, la început, cu timiditate și grijă de a nu se face de ris. Au înțeles, așadar, că ei trebuie să se îndepărteze de personaje și să se apropie de vorbire; cu alte cuvinte, să-și prezinte ironic personajele, care se comportau cu o comică seriozitate, fiind concepute de către autor cu umor involuntar. Dar oricum ar fi, voluntar sau nu, umorul e umor și hohote de ris au zguduit asistența.

Se părea că autorul va înregistra un succes, și așa s-ar fi întâmplat dacă piesa ar fi fost o comedie obișnuită, dar ea s-a vădit a fi o comedie a comediei sau o comedie (cu accent pe a doua silabă), ceea ce a aprins în asistență spiritul critic, potrivit cu vehemență, dar derutat și neștiind ce să critice, căci obiectul îi scăpa. Desigur, obiectul era de față, se produsese, adică, prin lectura acelor buni actori ai Teatrului Giulești, dar asistența orbilă de minie s-a năpustit asupra autorului, ba și a prezidentului, găsind că aceștia i-au jucat o farsă. Prea departe de adevăr nu era, a lăsat să se înțeleagă Paul Everac, care a invinuit la rîndu-i pe cenacliști de lipsă de umor; și prea departe de adevăr nu era nici el, așa că adunarea s-a spart, fiecare ținînd-o pe a lui (păreră, adică).

INTERIM